

KTÜN MİMARLIK BÖLÜMÜ

MİMARİ STÜDYO UYGULAMA VE DEĞERLENDİRME ESASLARI

YÖNERGESİ

Madde 1: AMAÇ

Konya Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde Stüdyo derslerinin yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin esasların belirlenmesidir.

Madde 2: TANIMLAR

2.1. Mimari Stüdyo Dersleri

KTÜN Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü'nde öğrenciler; mimari tasarım becerilerini kazandırmaya yönelik STÜDYO ismi ile açılan derslerde mimari tasarım üretimine yönelik çalışmalar yapmakla yükümlüdür. Mimari Stüdyolar, mimarlık eğitimi sürecinde öğrenci tarafından kazanılan tüm bilgi ve becerilerin; mekân oluşturma, mimari problemi çözme, üç boyutlu kompozisyon oluşturma ve geliştirmeye yönelik sentez niteliğinde çalışmaları içermekte olup mimarlık eğitiminin nüvesini oluşturan temel derslerdir.

Stüdyo-I ve Mimari Kavramlar, Stüdyo-II ve İleri Anlatım Teknikleri, Stüdyo-III, Stüdyo-IV, Stüdyo-V, Stüdyo-VI, Stüdyo-VII, Stüdyo-VIII (Mimarlık Uygulamaları) birbirinin devamı niteliğinde ön şartlı derslerdir. Bir önceki Stüdyo dersinden başarılı olunmadan bir sonraki Stüdyo dersi alınmaz.

2.2. Stüdyo Koordinatörü: Stüdyo gruplarının koordinasyonunu sağlayan öğretim üyesi

2.3. Stüdyo Grup Yürütücüsü: Stüdyo dersinin işleyişinden sorumlu öğretim elemanı

2.4. Stüdyo Grubu: Stüdyo yürütücüsü bir öğretim elemanı ve gerekirse yardımcı Araştırma Görevlisinin sorumluluğunda 12-15 kişilik öğrencilerden oluşan çalışma grubu

2.5. Teknik Gezi: Stüdyo dersinin işleyişinde dönem başında verilen konuya uygun olarak analiz yapılmak üzere gidilen fuar, bienal, sergi, mekan, yapı, kent veya yerleşkedir.

2.6. Jüriler: Stüdyo Derslerinde süreçte üretilen mimari önerileri değerlendiren heyettir. Jüri stüdyo yürütücüleri ve gerekirse çalışılan konuda uzmanlaşan meslek insanları veya akademisyenlerden oluşur. Jürilerde mimarlık öğrencisine proje önerisini açıklaması için belirli bir süre verilir ve sunum yapması beklenir. Jüri, dönem başında ilan edilen takvime göre, öğrencilerin gelişimini değerlendirmek üzere toplanır. Projelerde kaç ara jüri yapılacağına dönem başında proje yürütücüleri karar verir ve buna göre oluşturulan jüri takvimi ilan edilir. Konsept oluşturma ve geliştirme, oluşturulan konseptte göre projenin detaylandırılması gibi süreçlerin takip edildiği ara jürilerde, öğrencilerden istenen çizim ve maketlerin eksiksiz olarak getirilmesi ve ilan edilen tarih ve saate uyulması gerekmektedir.

2.7. Eskiz Sınavı: Stüdyo ders sürecinde öğrencinin düzeyine uygun olarak; belli bir süre içinde, belirlenen bir konu üzerinde bilgi birikiminin, mimari bir probleme çözüm önerileri getirebilme, belirli bir süre içinde mimari bir karara varma ve bu kararı çizimle ifade edebilme kapasitesinin ölçüldüğü bir sınavdır.

2.8. Mimarlık Öğrenci yarışmaları: Türkiye'deki Mimarlık öğretim kurumları arasında rekabeti arttırmak, kurumların eğitim kalitesini arttırmak ve mimari tasarımı teşvik etmek, Türkiye'de Mimarlık mesleğinin kamuya tanıtımı ile itibarının yükselmesine katkıda bulunmak, uygulama alanı ile okulların karşılıklı ilişkisini güçlendirmek için ortam yaratmak amacındaki yarışmalardır (Archiprix, Mimed vb)

Madde 3: MİMARİ STÜDYOLARIN İÇERİKLERİ

Stüdyo Dersleri eğitimi, mimarlık eğitiminin ana eksenini oluşturur ve öğrenciye;

- Eğitim aşamasında; mimarlık ve tasarım üzerine düşünme,
- Yaratıcılığını geliştirme,
- Belirli bir süre içerisinde seçenekleri değerlendirip projelendirerek senteze ulaşma,
- Mesleğini sürdürme aşamasında gerekli olacak ve diğer tüm teorik ve uygulama derslerde edindiği bilgi birikimini değerlendirme ve kullanma becerisi kazandırmayı amaçlar.

3.1.STÜDYO-I VE MİMARİ KAVRAMLAR*: Mimari kavramların tanıtılması ve mimari bakış açısı ile tanışıklığın sağlanması amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

1-Çoktan seçmeli sınavla gelen öğrenciye alternatif düşünme kurgusunun olduğu bir eğitim iklimine gelmiş olduğunu fark ettirmek,

2- Bağlam, Soyutlama ve Görsel algı kavramlarını teorik ve uygulamalı örneklerle deneyimletmek,

3- Temel insan gereksinimleri, fiziki ve sosyo-kültürel gereksinimler, insanın antropometrik özellikleri, statik ve dinamik insan ölçeği kavramı, insan figürü çalışmaları,

- 4- Mekân kavramının tanımı, mekânın en basit şekilde algılanması ve hissedilmesi, doğal ortamda mekân algısı ve hissi, mekân kavramı üzerine çeşitli görüşler, mekânın fiziksel özellikleri, mekânı var eden temel unsurlar, mekân ve duyularımız, kavramsal mekân olgusu
- 5- Mekânı var eden öğelerin yapay ve doğal olma durumları, mekânsal çeşitlik, kapalılık hissini oluşumuna bağlı olarak mekân (açık mekân - yarı açık mekân - kapalı mekân), mekânın kullanımına göre sınıflandırılması(özel -yarı özel- kamusal hiyerarşisini kurgulamak)
- 6- mekânın soyut anlamları, sübjektif mekân, mekânın simgesel, tarihsel, anıtsal, dinsel, kutsal, mistik, anlamsal boyutları
- 7-Yerin ruhu kavramı ve kent içindeki bir alanda saha çalışmalarının yapılması
- 8- Strüktürel kavramlar ve strüktürel sistem örnekleri
- 9-Maket çalışmalarıyla, yüzeylerin, taşıyıcı elemanların mekân organizasyonundaki rollerinin araştırılmasını sağlamak,

3.2. STÜDYO-II VE İLERİ ANLATIM TEKNİKLERİ*: “Stüdyo 1 ve Mimari Kavramlar” dersi içeriğinde açıklanan tüm başlıkların *konut* özelinde irdelenmesi amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

1. “Stüdyo 1 ve Mimari Kavramlar” dersi içeriğinde açıklanan ve ele alınan tüm başlıkların konut özelinde mimari anlatımlarının, mimari ifade tekniklerini geliştirerek çözümlenmek,
2. Çevre analizi ile tanışmak,
3. Konut programını oluşturmak,
4. Konut fonksiyon şemasını oluşturmak,
5. Konut özelinde eylem analizi yapmak,
6. Kütle etütlerini hazırlamak
7. Cephe analizi yapmak

3.3.STÜDYO-III*: Çevresel, sosyal ve kültürel değerler ile kent ve konut ilişkisinin irdelenerek; çevresel etmenler ve kullanıcı gereksinimleri doğrultusunda temel fonksiyonu konut olan birkaç fonksiyonun bir araya geldiği tek veya birkaç kütlede oluşan apartman, yapı adasında konut grubu, kent içi apartman, mevcut doku konut kompleksleri, zemin katı ticaret olan konut veya konut grubu, konak, çiftlik evi ve benzeri yapı gruplarının çözümlenmesi amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

- 1- Kullanıcı eylemlerine ilişkin mekânsal gereksinimleri ve buna cevap verecek olan birkaç fonksiyonu bir bütün içinde organize edebilmek
- 2- Verileri analiz edebilme ve tasarım ilkelerini kullanarak tanımlanmış bir probleme çözüm üretebilmek
- 3- Mimarlıkta, doğa ve yapı çevreyle diyalog kuran mekân ile yer ilişkisini geliştirmek, bu ilişkiyi tasarım problemleri yoluyla tartışmak
- 4- Doğal, tarihi ve kültürel çevrelerin anlaşılması ve değerlendirilmesi amacıyla geziler yapmak, gözlemlemek ve yorumlamak

3.4.STÜDYO-IV*: Kent dokusu içinde veya farklı topoğrafik özelliklere sahip (*eğimli, su kenarı, vadi, falez, yüksek eğim vb.*) tasarım alanında çevre verilerinin ilişkilerini kurgulayacak altyapının *eğitim, sosyal ve kültürel fonksiyonların* bir arada kurgulanması amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

1. Fonksiyonel ilişkileri ve sirkülasyon alanlarını çözmek,
2. Fonksiyonel gruplandırmayı ve mekânsal ilişkileri sorgulayarak konsept üretmek
3. Karmaşık fonksiyonları çözümlenme ve sunma becerilerini kazanmak,
4. Anafikir/ konsept üzerine odaklanan ve çoklu mekanların organizasyonuna yönelik karmaşık olmayan yapı/yapı grubu tasarım süreçleri deneyimlemek,
5. Bu süreçte enerji verimliliği, ulaşılabilirlik ve erişilebilirlik vb. kavramları dikkate almak,
6. Strüktür ve konstrüksiyona yönelik problemleri çözebilme becerisi kazandırmak.
7. Sunum tekniklerini ve araçlarını verimli kullanarak üç boyutlu düşünme becerilerini aktifleştirmek,

3.5. STÜDYO-V*: *Turizm yapıları (otel, butik otel, hostel vb), kültür yapıları (müze, çok amaçlı salonlar, sinema, tiyatro vb.), öğrenci yurtları, yaşlı ve engelli bakımevleri, ibadet mekanları gibi kültürel ve sosyal içerikli kompleks bina* çözümlerine odaklanılmasını sağlamak amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

- 1- Anafikir/ konsept üzerine odaklanan ve çoklu mekanların organizasyonuna yönelik karmaşık yapı/yapı grubu tasarım süreçleri deneyimlemek,
- 2- Anafikir/ konsept üzerine odaklanan ve çoklu mekanların organizasyonuna yönelik karmaşık yapı/yapı grubu fonksiyonel ilişkileri, sirkülasyon alanlarını ve strüktürünü çözümlenmek,
- 3- Bağlam içinde turizm, kültür, sağlık ve ibadet işlevlerinin gerekliliklerini ve bina programını yorumlama becerisi kazanmak,

3.6. STÜDYO-VI*: Bölgeye özgü iklim, kültür ve tarihsel özelliklerin, çok fonksiyonlu kompleks yapıların (*kamu binaları, şirket yönetim yapıları, sanayi yapıları, yıldızlı/tematik otel, kongre ve kültür merkezi, Müze, eğitim binaları*) çözümüne etkisinin tartışılması ve bu kapsam içerisinde mimari projelerin üretilmesi amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

- 1- Detaylı bir şekilde değerlendirilen yere özgü bağlam içerisinde mimari tasarım gerçekleştirmek,
- 2- Çok sayıda bölümlerin ve mekânların yer aldığı bir mimari ihtiyaç programına göre mimari proje gerçekleştirmek ve bunları uygun bir anlatım tekniği ile ifade etmek,
- 3- Kentsel alanda konut çevresi tasarımı, konut kullanımı ile birlikte ticari, sosyal ve kültürel donanımları bütünleştirerek karma kullanımlı kentsel çevre oluşturmak ve kurgulamak,
- 4- Mimari tasarımın tekrar, çoğaltma ve çeşitlendirme problemleri ile yüzleşmek,
- 5- Farklı strüktür, konstrüksiyon, üretim biçimleri ve karmaşık işlevlerle yüzleşmek.

3.7. STÜDYO-VII*: Kentsel tasarım ölçeğinde problem çözümü ve fikir üretilmesi, iklim durumu, toplumsal ve kentsel girdiler, tarihsel faktörler gibi etkenlerden mimari problemlerin kentsel bağlamda çözümüne yönelik bir düşünce sistematüğini geliştirmek ve bunu tasarımla ilişkilendirmeye yönelik becerilerin geliştirilmesini sağlamak amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

- 1-Kentlerde yeni yerleşim alanlarını, kentsel dönüşüm süreçlerini sorgulamak,
- 2-Kent içindeki çöküntü alanlarını sıhhiileştirmek,
- 3-Kent parçalarına senaryolar oluşturmak,
- 4-Kentsel alanda konut çevresi tasarımı, konut kullanımı ile birlikte ticari, sosyal ve kültürel donanımları bütünleştirerek karma kullanımlı kentsel çevre oluşturmak ve kurgulamak,
- 5-Tarihsel dokuda tasarım yapma konusunda farkındalık, bilgi ve duyarlılık kazandırmak.
- 6-Kentsel bağlantılar içerisinde yer alan karmaşık çevrelerde karma işlevli bina/bina gruplarının kentsel ve mimari ölçekte düzenlemelerini yapmak,
- 7-Kentsel bağlantılar içerisinde yer alan ulaşım, iletişim, fiziksel, kültürel, ekonomik, sosyal yapıya dair verileri toplamak, analizler yapmak, bina programı oluşturmak,
- 8-Mimarinin strüktür, bina sistemleri, detay geliştirme gibi aşamalarını tasarım sürecine dahil etmek,
- 9-Tasarımların kuramsal düzeyde geliştirilmesi ve projelendirilmesini sağlamak

3.8. STÜDYO-VIII (MİMARLIK UYGULAMALARI) *: Kentsel ve bölgesel problemi kavrama ve çözüm üretebilme ve geliştirebilme potansiyellerini kullanma becerisi amaçlanmaktadır.

Öğrenim çıktıları ve içerik:

Stüdyo-VIII (Mimarlık Uygulamaları) dersi “Mimarlık Bölümü Diploma Projesi Esasları Yönergesi ”ne tabi olarak yürütülür.

Madde 4: MİMARİ STÜDYOLARIN İŞLEYİŞİ

Diploma projesi dışında Stüdyo Dersleri çalışmaları; mimarlık stüdyolarında, proje yürütücülerinin yönetiminde gerçekleştirilir. Bu dersler, yürütücülerin eleştirisi ve tashiherleri ile öğrencinin kendi bilgi birikimi, konu ile ilgili analizleri ve araştırmalarından beslenerek yürütülen güdümlü çalışmalardır.

Proje konuları en geç eğitimin başladığı hafta içinde ilgili öğretim elemanlarınca belirlenerek, konu başlığı ve çalışmanın yapılacağı arazi ile ilgili genel bilgiler proje koordinatörü tarafından öğrencilere duyurulur.

4.1: Stüdyolarda Grupların Oluşturulması

Öğrenci karnelerinden alınan verilere göre grupları Mimarlık Bölüm Başkanlığı ilan eder. Zorunlu durumlar haricinde ve Bölüm Başkanlığının izni dışında ilan edilen gruplarda değişiklik yapılamaz.

Stüdyolarda öğrenciler dönem başında, öğrenci sayısı proje yürütücüsü sayısına bölünerek proje gruplarının öğrenci sayısı belirlenir. Gruplar, bir dönem önceki proje dersinden aldıkları notlar dikkate alınarak oluşturulur. En yüksek nota sahip öğrenciden başlayarak öğrenciler proje gruplarına eşit sayıda dağıtılır. Bu düzenleme yapılırken öğrencinin mümkünse, önceki projelerde çalıştığı proje yürütücüsünden farklı bir yürütücü ile birlikte çalışması sağlanır.

4.2. Stüdyo Derslerine Katılım

Stüdyo derslerinde öğrencinin devam yükümlülüğünü yerine getirmesi için, derslerin en az % 80'ine katılması zorunludur. Ancak öğrencinin derslere gelmiş olması katılım sağlama şartını tek başına sağlamaz. Proje derslerindeki devam yükümlülüğünü yerine getirmek için, öğrencinin projesini de düzenli olarak grup yürütücüsüne sunması beklenir. Proje derslerinden kalan öğrenciler bir önceki sene devam yükümlülüğünü yerine getirmiş olsa da, proje konuları ve proje arazileri her sene değiştiği için konu ile ilgili farklı çalışmalar yapılacak ve öğrencinin yeni bir proje üretmesi gerekecektir. Proje eğitiminde de, proje gelişim süreci dikkate alındığı için, bu dersin tekrar alınması durumunda öğrencinin yeniden devam yükümlülüğünü sağlaması zorunludur.

4.3. Stüdyo Derslerinde Teknik Gezi ve Analiz Aşaması

Öğrencilerin, projeler için belirlenen araziyle ilgili alan çalışmalarını, analizleri ve belirlenen konu ile ilgili araştırma ve incelemeleri yapması gerekir. Bu çalışmalara katılım mecburidir. Öğrenci yurdunda kalan öğrencilere gerekli izinler Stüdyo yürütücüsü tarafından Bölüm Başkanlığına iletilir. Teknik Gezi masrafları stüdyo içinde yürütücü ve öğrenci arasında istişare edilerek, kamu kaynakları, sponsorlar, öğrencinin katkısı ile karşılanır.

4.4. Stüdyo Dersleri Değerlendirme ve Notlandırma:

Değerlendirme, ilgili Stüdyo yürütücülerinin katıldığı jüri tarafından yapılır. Bu jüriye üniversite dışından mimarlar ve üniversite içinden veya diğer üniversitelerin mimarlık bölümlerinden öğretim elemanları da davet edilebilir. Bu öğretim elemanları, diğer jüri üyeleri ile aynı şekilde görev yaparlar. Stüdyo-I ve Mimari Kavramlar, Stüdyo-II ve İleri Anlatım Teknikleri, Stüdyo-III Öğretim elemanlarının inisiyatifinde, Stüdyo-IV, Stüdyo-V, Stüdyo-VI, Stüdyo-VII ise açık jüri şeklinde değerlendirilir. Kaç adet ara jüri yapılacağı Proje Yürütücü tarafından kararlaştırılır. Her sınav öncesinde grup yürütücüleri tarafından devam listeleri oluşturularak, devamsızlıktan kalan öğrenciler ilan edilir. Stüdyo Derslerinde Final jürisinin değerlendirmesine sunulması için öğrencinin devam koşulunu yerine getirmiş ve proje çalışması ile ilgili istenen belgeleri eksiksiz olarak Mimarlık Bölüm Başkanlığı'nın belirlediği gün ve stüdyo yürütücülerine teslim etmiş olması gerekir. Değerlendirme ölçütlerinin içeriğini ve yüzdesini belirten liste her jüri üyesi tarafından doldurulur.

KONYA TEKNİK ÜNİVERSİTESİ MİMARLIK VE TASARIM FAKÜLTESİ MİMARLIK BÖLÜMÜ									
FİNAL JÜRİSİ DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ									
DEĞERLENDİRMEYİ YAPAN KİŞİ ÖĞRETİM ÜYESİ/ELEMANI			ANA FİKİR	ANALİZLER	YERLEŞİM PLANI	PLAN ORGANİZASYONU	ÖZGÜNLÜK	SUNUM VE ANALİZLER (10)	TOPLAM PUAN
ÖĞRENCİNİN									
SIRA	NUMARA	AD-SOYAD							
1									
2									
.									
X									
					DEĞERLENDİRME YAPAN ÖĞRETİM ÜYESİNİN :				
					ADI SOYADI				
					İMZASI				

4.5. Stüdyo Derslerinde Teslim Şekli /Sergi Komisyonu /MİAK/ Yarışma Komisyonu ile İlişkisi

İlan edilen liste dikkate alınarak paftalar halinde hazırlanan çizimler, maket ve bölüm arşivinde yer almak üzere çalışmaların A3 halinde bir portfolyosu ve CD halinde hazırlanmış dijital kopyaları belirtilen tarih ve saatte teslim edilir ve yine belirtilen tarih ve saatte jüriye sunulur. Bölüm Başkanlığı'nca duyurulan bu süreler dışında teslim kabul edilmez.

Öğrencilerden alınan teslimler MİAK için, en iyi not alan proje, ortalama not alan proje ve en kötü not alan proje olmak üzere 3 adet arşivlenir. Arşivlenen bu projeler stüdyoların kendi arşivlerinde üzerine dönem yarıyıl ve proje yürütücüsünün yazılı olduğu etiketlerle düzenlenir ve dijitaleri bölüm MİAK sorumlusuna iletilir ve bilgi verilir.

5. STÜDYO KOORDİNATÖRLERİNİN GÖREV TANIMI

1. Proje Grup Yürütücü/leri ile iletişim halinde akademik dönem başında projenin konusu ve alanını belirten tanıtım afişinin Bölüm Başkanlığına iletilmesinin sağlanması,
2. Aynı Proje yarıyılına dair Proje Grup Yürütücü/leri tarafından belirtilen proje konusu, büyüklüğü ve arazi bilgilerinin paylaşıldığı bir ortak toplantı yapılmasının sağlanması ve aynı Proje yarıyılına dair farklı grupların denkliklerinin görüşülmesi,
3. Akademik dönem başında projeye dair yapılacak teknik gezilerin tarihlerinin ve gerekli iletişimlerin sağlanıp sağlanmadığının Bölüm Başkanlığına tüm grupları içeren bir tablo ile bildirilmesinin sağlanması.

Stüdyo koordinatörünün öncelikli görevi, koordinatörü olduğu Stüdyo grupları öğretim elemanları ile dönem başında toplantı yaparak stüdyo dersinin işlenişi, dönemsel olarak öğrencinin kazanımlarının neler olması gerektiği, grupların öğrenci sayılarının dengesi ve ilave olarak aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilmesi hakkında istişare yapmaktır.

1. Stüdyo grup yürütücü/leri ile iletişim halinde akademik dönem başında projenin konusu ve alanını belirten tanıtım afiş/leri nin bölüm başkanlığına iletilmesinin sağlanması
2. Akademik dönem başında stüdyoya dair yapılacak teknik gezilerin tarihlerinin ve gerekli iletişimlerin sağlanıp sağlanmadığının Bölüm Başkanlığına tüm grupları içeren bir tablo ile bildirilmesinin sağlanması
3. Yarıyıl içeriğine göre yaklaşık büyüklük (m2) ve ölçeklerin konuşulması.
4. Grupların konu seçimlerinin kararlaştırılması (her grup belirlenen dönemsel kavramlara ve dönemin öğretim çıktılarına uygun olarak sorumlu koordinatörün bilgisi dâhilinde belirlemeleridir)
5. Arazi seçimi konusunda grupların birbirlerinin arazi seçimleri hakkında bilgi sahibi olması.
6. Sürecin ve değerlendirme ölçütlerinin belirlenmesi
7. Final sergisinin konuşulması (Dönemsel yayın ve sergi komisyonu ile istişare edilerek formatların dağıtılması)

8. Öğrenci karnelerinin Bölüm Karne Komisyonuna iletilmesinin sağlanması

Madde 6: Yürürlük

Stüdyo Dersleri Uygulama ve Değerlendirme Esasları, Konya Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Kurulu tarafından kabul edildiği tarihte yürürlüğe girer.

Madde 7: Yürütme

Stüdyo Dersleri Uygulama ve Değerlendirme Esasları, Mimarlık Bölümü Başkanlığı tarafından yürütülür.

Madde 8: Notlar

* Her dönem açılan, tekrar edilen ara dönemlerde konu tekrarını engellemek adına, bir üst veya bir alt yarıyılın konuları tekrar edilebilir.

MİMARLIK BÖLÜMÜ DİPLOMA PROJESİ ESASLARI YÖNERGESİ

Madde 1: KONU

Bu yönerge, Konya Teknik Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölümü Stüdyo VIII (Mimarlık Uygulamaları) kapsamında uyulması gereken kuralları düzenler.

Madde 2: TANIMLAR

2.1. Diploma Projesi: Yürütülmekte olan Stüdyo VIII (Mimarlık Uygulamaları) projesidir

2.2. Stüdyo Koordinatörü: Her yarıyıl başında Bölüm Başkanlığınca, görevli öğretim elemanları ve proje grupları arasında koordinasyonu sağlamakla görevli proje sorumlusu öğretim elemanıdır

2.3. Stüdyo Grup Yürütücüsü: Stüdyo dersinin işleyişinden sorumlu öğretim elemanıdır

2.4. Stüdyo Grubu: Stüdyo yürütücüsü bir öğretim elemanı ve gerekirse yardımcı Araştırma Görevlisinin sorumluluğunda 12-15 kişilik öğrencilerden oluşan çalışma grubudur.

2.5. Teknik Gezi: Stüdyo dersinin işleyişinde dönem başında verilen konuya uygun olarak analiz yapılmak üzere gidilen fuar, bienal, oluşum, mekan, yapı, kent veya yerleşkedir.

2.6. Jüriler: Yıl içi çalışmalarının değerlendirildiği ve değerlendirme sürecini her grup yöneticisinin belirleyeceği öğrencinin proje yapım sürecini kontrol ve yönlendirmeyi amaçlayan toplu kritiklerdir.

2.7. Final: Öğrencinin yarıyıl sonu proje teslimi ve teslim edilen projenin değerlendirildiği, yönteminin grup sorumlusunun belirleyip ilan edeceği nihai değerlendirmeyi, ifade eder.

MADDE 3. AMAÇ

Diploma projenin amacı; Önceki tüm yarıyılar boyunca verilen ders içeriklerinin öğrenci tarafından algılandığını, çağın gerektirdiği mesleki birikime sahip olduğunu, bir uzman olarak mimari olgunluk düzeyine geldiğini anlamaya yönelik sürecin diploma projesi, jüri değerlendirmeleri ve verilen genel eleştiriler yoluyla anlaşılmasıdır.

- 3.1. Öğrencinin ilk yedi yarıyıllık stüdyo dersleri ve diğer anabilim dallarından edinmiş olduğu “mimarlık” bilim alanına ilişkin bilgilerini bir proje bütünlüğü içinde kullanılmasını ne ölçüde özümlediğini ölçmek ve bu yeteneğini geliştirmek,
- 3.2. Eğitim süresince edinmiş olduğu “Proje yapım” yöntemini ne ölçüde içselleştirdiğini görmek ve bunu pekiştirmek,
- 3.3. Öğrencinin bağımsız proje yapabilme yeteneğini geliştirmek ve özgüveninin artırmak,
- 3.4. Yeni planlama kuramları hakkında bilgilendirmek,
- 3.5. Kentsel ölçek ile mimari ölçek ve alt ölçekler arasındaki ilişkiyi ve geçişleri uygulamalı olarak görmelerini ve bu ölçüğe ilişkin çözüm üretmelerini sağlamak.

MADDE 4. PROJE KONULARI VE GRUPLARIN OLUŞUMU

- 4.1. Mimarlık Bölümü Başkanlığınca görevlendirilen öğretim elemanları tarafından, “Stüdyo 8” dersinin gelenekselleşmiş uygulamalarını da dikkate alarak, proje konuları belirlenir.
- 4.2. Öğrenci sayısı dikkate alınarak bir ya da birden çok proje konusu belirlenebilir. Belirlenen konular öğretim yarıyılı başlamadan bir hafta evvel Proje koordinatörü tarafından Bölüm Başkanlığına iletilir.
- 4.3. Öğrenci karnelerinden alınan verilere göre grupları Mimarlık Bölümü Başkanlığı ilan eder. Zorunlu durumlar haricinde ve Bölüm Başkanlığının izni dışında ilan edilen gruplarda değişiklik yapılamaz. Stüdyolarda öğrenciler dönem başında, öğrenci sayısı proje yürütücüsü sayısına bölünerek proje gruplarının öğrenci sayısı belirlenir. Gruplar, bir dönem önceki proje dersinden aldıkları notlar dikkate alınarak oluşturulur. En yüksek nota sahip öğrenciden başlayarak öğrenciler proje gruplarına eşit sayıda dağıtılır. Bu düzenleme yapılırken öğrencinin mümkünse, önceki projelerde çalıştığı proje yürütücüsünden farklı bir yürütücü ile birlikte çalışması sağlanır.

5. DİPLOMA PROJESİNİN SÜRECİ

- 5.1. Proje konusu, arazi ve ana çerçeve eğitim/öğretim yarıyılı başlamadan en geç bir hafta önce belirlenerek Bölüm Başkanlığına iletilir. İlk derste de öğrenciye konu tespiti yanında kullanılacak yöntem ve teknikler verilerek konuya uygun olarak tekil veya grup çalışması yapılmasına karar verilir. Grup çalışması gerektiren projelerde öğrencilerin belirlenen sayılar çerçevesinde gruplar oluşturmaları sağlanır ve öğrencilere konulara ve proje sürecine ilişkin genel bilgiler verilir. Yıl içi çalışma takvimi ve jüri tarihleri belirlenir. Makro ölçekli çalışmalar grubun ortak sorumluluğunda yürütülecektir. Geliştirilen makroform içinde her öğrencinin bireysel sorumluluk alanında olmak üzere birer birim seçmeleri sağlanarak, kentsel tasarım içinde yer tutacak bireysel mimari ölçekli çözüm istenecektir. Yanısıra öğrenciden ikinci ders için “ihtiyaç programı” hazırlaması da talep edilir.
- 5.2. İkinci derse, araziye ilişkin belge ve bilgilerin temin edilmesi, bunun için gerekli özel ve tüzel kişilerle gerekli temasların kurulması istenir. Bu ders ile öğrencinin konu hakkında genel bilgilenme ve hazırlık aşaması da başlatılmış olur. Grup sorumluları ayrı ayrı veya birleşik olarak öğrenciyi bu süreci nasıl yürüteceği hakkında bilgilendirir. Gerekli gördükleri hallerde konuların gerektirdiği uzmanlık alanına uygun olarak, ihtiyaç duyulan alanlarda, kurum dışından veya içinden uzmanlar davet edilerek, öğrencinin yeterli bilgi düzeyine ulaşması sağlanacaktır.

5.3. Üçüncü, (gerekli görülürse) dördüncü hafta, öğrencilere projenin ön hazırlıkları ve kuramsal çerçevesi, soyutlamaların nasıl yapılacağı hakkında tartışma ve bilgilendirmeler devam eder. Konunun içeriğine ve niteliğine göre, grup sorumlusunun kararı ile somut örnekler üzerinden, kavramsallaştırma ve soyutlamaların planlama olgusu ile bağlantıları uygun ifade teknikleri ile açıklanır. Belirlenen konu ve araziye ilişkin öğrenci ilk haftadan başlayarak, literatür taraması, canlı kaynaklardan bilgi alınması, saha araştırmaları, gözlem görüşme ve kurumsal hafızalara erişilmesi gibi veri toplama tekniklerini kullanarak, proje alanı ve kent bütünü hakkında bilgi toplayarak biriktirdiklerini öğretim elemanı ile bütün grup ile tartışacaktır. Bu çalışmalar öğrencilerin konuya yaklaşım ve hâkimiyet düzeyleri dikkate alınarak yarıyıl içinde ihtiyaç duyulan her aşamada yapılacaktır.

5.4. Grup çalışmalarında öğrenciler belirlenen konuları kendi içinde bir bütünlük sağlayacak şekilde paylaşır, mimari proje yapım sürecine geçmiş olacaktır. Bu dört maddede toplanan projelendirme ön çalışmalarının ilk üç en fazla dört hafta içinde yoğunlaştırılmış bir program içinde tamamlanması esastır. Bunu takip eden aşamalarda öğrenci kendi grubu ve bireysel sorumluluğu içinde çalışmalarına devam edecektir.

MADDE-6. ARA JÜRİLER

Öğrenci tarihleri ve içerik/kapsamı yarıyıl başında belirlenmiş olan dört jüride, grup sorumlusuna veya belirleyeceği katılımcılara çalışmalarını sunar ve kritik alır. Bu sunumlardan en az üçüne katılmak zorundadır. İki jüriye katılmayan öğrenci “devamsız” kabul edilir ve proje teslimi istenmez.

Öğrencilerin, analiz aşamasını içeren ilk sunumları hariç, takip eden üç sunumları, proje sorumluları ve yardımcıları tarafından 100 puan üzerinden değerlendirilir. Değerlendirme yapılan üç jüriye de katılan öğrencilerin üç notunun, iki jüriye katılan öğrencilerin de iki notlarının matematiksel ortalaması öğrencinin “Vize” notu olarak belirlenir.

Birden fazla jüriye katılmayan öğrenci “devamsız” olarak değerlendirilir ve finalde ödev (proje) teslimi istenmez.

MADDE-7. PROJENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

7.1. Yıl içi çalışmalarının değerlendirildiği dört adet jüride 6. maddede belirtilen ilkeler çerçevesinde verilen vize notu KTÜN sınav yönetmeliğinde belirlenene vize ve final notu puanlamasına uygun olarak öğrencinin yarıyıl başarı puanına katılır.

7.2. Final jürisinin oluşturulmasına, grup sorumluları ve Proje koordinatörü her yarıyıl için birlikte karar verir. Bu karara uygun olarak bütün gruplar için ortak bir jüri kurulabileceği ve jüriye katılan öğretim elemanlarının verdiği puanların matematiksel ortalaması alınarak final notunun belirlenebileceği gibi, her grup sorumluları kendi öğrencilerini de diğer gruplardan bağımsız olarak değerlendirme yapabilirler. Bu yöntemle elde edilecek proje notu, final değerlendirmesine %70 oranında katılır.

7.3. Yıl sonu eskizi: Her proje grubu sekiz saatlik bir sürede tasarım ve sunumu (serbest el, klasik sunum teknikleri veya bilgisayarlı çizim tekniklerini kullanarak) sekiz ders saatlik bir sürede yapılabilecek “eskiz sınavı” konusunu belirler ve final sınavı günü (proje teslimi günü) eskiz sınavı yapılır. Bu eskiz ve öğrencinin yıl içi performansı izlenerek öğrencinin teslim ettiği projenin kendi özgün çalışması olup olmadığı konusunda test edilir. Eskiz 100 puan üzerinden grup sorumluları veya toplu jüri üyeleri tarafından değerlendirilir. Eskizden alınan puanın %30’u final projesinden alınan puanın %70’ine eklenerek öğrencinin Proje teslimi notu belirlenir.

7.4. Yarıyıl Başarı notu: Proje teslimi notu ve vize notu, KTÜN Sınav Yönetmeliğinde belirtilen ilkelere uygun olarak yarıyıl başarı notu olarak belirlenir.

8. ARCHIPRIX TÜRKİYE GRUBU KATILIMI

Archiprix - TR Grubu, kar amacı gütmeyen, bağımsız bir çalışma grubudur. Genç ve yetenekli mimarlara meslek icrası için şans oluşturmak, Türkiye'deki Mimarlık öğretim kurumları arasında rekabeti arttırmak, kurumların eğitim kalitesini tartışma ortamı yaratmak, bu alanda faaliyet gösteren firmalara, daha iyi genç yetenekleri bulma şansı sağlamak, Türkiye'de Mimarlık mesleğinin kamuya tanıtımı ile itibarının yükselmesine katkıda bulunmak, uygulama alanı ile okulların karşılıklı ilişkisini güçlendirmek için ortam yaratmak amacındaki çalışma grubuna KTÜN DİPLOMA grupları seçtikleri en iyi öğrenci projeleri ile katılım sağlarlar. Türkiye'de Mimarlık alanında eğitim veren tüm kurumların katılabileceği bir diploma projeleri yarışmasını her akademik yıl için düzenleyen ARCHIPRIX, bu yarışmada kazanan projeleri ve katılanlardan jürinin uygun gördüklerini Türkçe ve İngilizce olarak kitap halinde yayımlarlar. Yarışmaya katılan tüm projelerin yer aldığı bir sergiyi düzenleyerek, sergiyi, katılan kurumların bulunduğu kentlere ve yurtdışına gönderirler. Yarışma sonuçlarının medya aracılığıyla duyurulmasını sağlarlar. Yarışmaya gönderilecek projeler o yılın Şubat ve ya Haziran dönemine ait olabilir. Yarışma başvuru ücretsizdir. Panolar, yatay kullanılan 70x100 cm boyutunda basılacak şekilde ve 2 pafta halinde tasarlanacaktır. Sergide 2 pafta üst üste asılacaktır. Panoların baskısı öğrenciler tarafından değil Archiprix-TR tarafından yapılacaktır. Projelerde kurum adı ile projeden sorumlu öğretim üyelerinin ve öğrencinin adı başvuru formunda belirtilmelidir. Yarışmaya gönderilen her projenin okul ve proje yürütücüsü onayı imzalı olarak ifade edilmelidir. Paftaların ön yüzünde bu tür bilgiler yer almamalıdır.

Diploma Projesi yürüten her grup 3 adet en iyi projesini seçerek KTÜN Mimarlık “**Öğrenci Yarışmaları (Archiprix, Mimed vb.) Çalışma ve Teşvik Komisyonu**” başkanına Final jürisi sonrasında dijital olarak teslim eder.

9. ÖĞRENCİ KAZANIMLARI

- Proje ön raporunun düzenleme becerisini kazanır.
- Projeyi hiç bilmeyen uzaman veya değil bir kişi veya gruba süreç ve sonuç olarak aktarılma sözel ve görsel anlatabilme becerisi

- Belirlenen konuya ilişkin ihtiyaç programının hazırlanmasını öğrenir.
- Bağımsız tasarım yapabilme becerisi kazanır.
- Öğrenmiş olduğu mühendislik bilgilerinin projede bütünleştirilmesini sağlar.
- Çalışmalarının sonuçlarını estetik anlayışını yansıtan bir şekilde sunar.
- Mimarlık mesleğinin sorumluluğunu bireysel kararlarıyla alabileceğini ispatlar.
- Belirlediği tasarım önceliklerini belirgin bir mimari ana fikir üzerine odaklayabilme becerisine sahip olur.
- Kesit ve mekân ilişkisini yer bağlamında çözebilme ve çizebilme becerisi
- Maket tekniğinde ölçek uyumunun sağlanmış olması (1/200 ölçekte 1/500 detay kabul edilemez)
- Sistem kesiti ve detay üretebilme becerisi
- Ürettiği mimari ana fikri, kütle kompozisyonu, açık-yarı, açık-kapalı mekân organizasyonu, cephe dili ve mimari mekân bileşenleri yoluyla görsel, yazılı ve sözel olarak ifade edebilme becerisine sahip olur.
- Kent bütünü içinde yakın ve uzak çevrenin ve diğer (psikolojik, toplumsal, teknolojik, estetik, vb.) koşulların proje konusu ile birlikte değerlendirilmesi, insan-çevre etkileşimini anlayabilme olgusuna sahiptir.
- Öğrencinin mimari proje aşamalarını bir yürütücünün denetiminde olmadan geliştirebilmesi ve bağımsız olarak geliştirilen çalışmada, eleştirel düşünme, mimari program hazırlama ve değerlendirebilme, örneklerden yararlanma, kentsel ve mimari tasarım ölçeğinde fikir geliştirme ve tasarım becerisine sahip olur.
- Arazi koşullarına uygun yerleşme ve bina tasarımı, biçimsel kompozisyon, tasarımda strüktür, çevre, güvenlik, yapı kabuğu ve bina servis sistemlerine ilişkin bilgi edinme ve tasarıma dahil edebilme becerisi kazanır.
- Bilgisayar teknolojilerinin de kullanıldığı çeşitli tekniklerle programlama ve tasarım sürecinin her aşamasını biçimsel olarak ifade edebilme becerilerini ortaya koyabilir.